

Klinika a léčba ochorení aorty – guidelines ESC

Veronika Jankovičová

II. klinika kardiologie a angiologie SZU, Stredoslovenský ústav srdcových a cievnych chorôb, a. s.

Ochorenia aorty predstavujú narastajúci klinický problém so zvyšujúcou sa prevalenciou, najmä vo vyšších vekových skupinách. Zásadnú úlohu v diagnostike zohráva dostupnosť zobrazovacích metód, najmä echokardiografie, CT s EKG gatingom a MR. Manažment aortálnych aneuryziem a akútnych aortálnych syndrémov (AAS) sa zakladá na presnom zhodnotení morfológie, rizikových faktorov a dynamiky rastu. Prevencia zahŕňa skrining vybraných populácií a kontrolu rizikových faktorov, predovšetkým artériovej hypertenzie. Aneuryzmy hrudnej a brušnej aorty majú rozdielnu etiopatogézu, riziko komplikácií a indikačné kritériá chirurgickej či endovaskulárnej liečby. Chirurgické riešenie zostáva štandardom pri väčšine aneuryziem ascendentnej aorty a pri vybraných torakoabdominálnych a abdominálnych lokalizáciách, zatiaľ čo TEVAR/EVAR má význam najmä pri descendentných aneuryzmách a disekcii typu B. V manažmente AAS hrá hlavnú rolu urgentná kontrola hemodynamiky, presná klasifikácia a rýchla identifikácia komplikácií, ako sú malperfúzia, ruptúra či progresia do disekcie. Pacienti po chirurgických alebo endovaskulárnych výkonoch vyžadujú dlhodobé zobrazovacie sledovanie vzhľadom na riziko reintervencií a progresie ochorenia. Individuálny prístup založený na kombinácii morfológických kritérií, genetických faktorov a dynamiky ochorenia je kľúčový pre optimalizáciu prognózy a redukciu mortality.

Kľúčové slová: aneuryzma aorty, akútny aortálny syndróm, aortopatia asociovaná s bikuspidálnou chlopňou, chirurgia aorty.

Clinic and treatment of aortic diseases – ESC guidelines

Aortic diseases represent a growing clinical problem with increasing prevalence, especially in older age groups. The availability of imaging methods, especially echocardiography, CT with ECG gating and MRI, plays a crucial role in diagnosis. Management of aortic aneurysms and acute aortic syndromes (AAS) is based on an accurate assessment of morphology, risk factors and growth dynamics. Prevention includes screening of selected populations and control of risk factors, especially arterial hypertension. Thoracic and abdominal aortic aneurysms have different etiopathogenesis, risk of complications and indication criteria for surgical or endovascular treatment. Surgical treatment remains the standard for most ascending aortic aneurysms and selected thoracoabdominal and abdominal locations, while TEVAR/EVAR is particularly important for descending aneurysms and type B dissection. Urgent hemodynamic control, accurate classification, and rapid identification of complications such as malperfusion, rupture, or progression to dissection play a major role in the management of AAS. Patients after surgical or endovascular procedures require long-term imaging follow-up due to the risk of reinterventions and disease progression. An individualized approach based on a combination of morphological criteria, genetic factors, and disease dynamics is key to optimizing prognosis and reducing mortality.

Key words: aortic aneurysm, acute aortic syndrome, aortopathy associated with bicuspid aortic valve, aortic surgery.

Klinika a léčba ochorení aorty – guidelines ESC

Ochorenia aorty majú postupne zvyšujúcu sa prevalenciu, ktorá je 1 – 3 % vo všeobecnej populácii, zvyšujúca sa na 10 % u vyšších vekových skupín. Významnú úlohu v diagnostike zohráva vyššia dostupnosť zobrazovacích vyšetrení (1).

Základným zobrazovacím vyšetrením je echokardiografické (ascendentná aorta) a sonografické (abdominálna aorta) vyšetrenie. Okrem stanovenia morfológie aorty, merania edge to edge rozmerov v rôznych častiach je výhodou zobrazenie a vyhodnotenie aortálnej chlopne. Vyšetrenie počítačovou tomografiou (CT) s EKG gatingom má 100 %

MUDr. Veronika Jankovičová, PhD.

II. klinika kardiologie a angiologie SZU, Stredoslovenský ústav srdcových a cievnych chorôb, a. s., Banská Bystrica
jankovicova.vero@gmail.com

Cit. zkr: Vnitř Lék. 2026;72(1):29-35

Článek přijat redakcí: 10. 12. 2025

Článek přijat po recenzích: 26. 1. 2026